

Людмила Сас

к.е.н., викладач кафедри обліку і аудиту

Наталія Сенів

магістрант

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника”

м. Івано-Франківськ

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ РУХУ ТОВАРІВ

Важливим об’єктом обліку торгівельних підприємств є рух товарів. З огляду на те, що товарні запаси вважають однією з основних складових оборотних засобів торгівельних підприємств, головним видом запасів в торгівельній діяльності є товар, а операціями – товарні операції [1, с. 57-62].

У вітчизняній та зарубіжній економічній літературі наведена значна кількість визначень поняття “товар”. Так, американські економісти Г. С. Слоуен і А. Дж. Цюрчер у “Словнику економіки”, виданому 1970 р., трактують товар (commodity) як будь-який предмет комерції або торгівлі [2, с. 81-85]. В. Стентону називає товаром “комплекс відчутних та невідчутних властивостей, до яких належить упаковка, колір, ціна, престиж виробника та роздрібного торговця, тобто властивостей, котрі покупець згоден прийняти для задоволення своїх потреб та побажань”. На думку Ф. Котлера “товар – це все те, що має задовольнити знадобу чи потребу і пропонується ринку з метою привертання уваги, придбання, використання або споживання” [3]. Схожої думки дотримується Ф. Ф. Бутинець, вважаючи товаром продукт праці або певне благо, що здатні задовольняти певні потреби людини і призначені для купівлі та продажу [4, с. 302-305].

Для цілей бухгалтерського обліку, з метою формування інформації про рух товарів, виокремлюють поняття готової продукції (товари власного виробництва) і власне товарів (покупних товарів). Відповідно до П(с) БО 9

“Запаси”, до складу запасів належать товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством / установою з метою подальшого продажу [5].

Товари класифікують за низкою ознак, зокрема: способом призначення ступенем властивості їм довговічності, або матеріального сприйняття, напрямками руху, участю у виробничому процесі, тривалістю використання, відносною вартістю та ін. [4, с. 303-306; 6].

Достовірне, правдиве та повне відображення операцій з руху товарів потребує вивчення нормативної бази їх обліку. До нормативно-правових актів, що регулюють питання обліку товарів належать : Господарський кодекс України; Цивільний кодекс України; Податковий кодекс України; Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”; Закон України “Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг”; Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”; План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань та господарських операцій підприємств та організацій; Інструкція щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань та господарських операцій підприємств та організацій.

Слід зазначити, що нерозвиненість та суперечливість окремих положень нормативно-правової бази, що регулює відносини в сфері торгівлі, зумовлює виникнення недоліків в частині законодавчого регулювання бухгалтерського обліку і контролю руху товарів [7, с. 12]. Тому, правильне розуміння економічної суті товарів, належне їх відображення в обліку та достовірне інформаційне забезпечення сприятимуть прийняттю економічно доцільних рішень щодо можливих напрямів руху товарів на підприємстві.

Література

1. Іваненко В. О. Особливості облікового відображення руху товарів: стаття / В. О. Іваненко, О. Г. Дроздова // Вісник ЖДТУ. – 2013. – №2 (64). – С. 56–61.

2. Сопко В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник / В. В. Сопко, В. П. Завгородній. – К. : КНЕУ, 2011. – 411 с.
3. Кардаш В. Я. Товарна інноваційна політика / В. Я Кардаш, І. А. Павленко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/view/94/54/1/2/>.
4. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в торгівлі : підручник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП „Рута”, 2008. – 576 с.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”/ Затверджено Наказом Міністерства фінансів України 20.10.99 № 246 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99?nreg=z0751-99&find=1&text=%F2%EE%E2%E0%F0&x=6&y=6>.
6. Мороз Л.А. Маркетинг : Класифікація товарів і асортиментна політика / Л. А. Мороз, Н. І Чухрай // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sesia.com.ua/book/42/2940.html>.
7. Дроздова О. Г. Бухгалтерський облік і контроль руху товарів, організація і методика: автореф. дис.. на здобуття наук. ступеня канд.. економ. наук.: спец. 08.00.09. “Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / О.Г. Дроздова, – Житомир, 2013. – 20 с.